ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ՝ ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՐԲՆՈՑԸ

Posted on March 3, 2014 by Keghart

Category: Opinions

Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան վերաբացումի «Կոչ, Բաց Նամակ»ին Առիթով

Վարդգէս Գուրուեան, Լոս Անճելըս, 14 Փետրուար 2014

Վերջերս խումբ մը Մելգոնեանցիներ «Կոչ-Բաց Նամակ»ով մը դիմում կատարեցին Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան, որպէսզի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը վերաբացուի գլխաւորաբար Սուրիահայ պատանիներու համար: Որպէս արձագանգ այդ նամակին, հարիւրաւոր Մելգոնեանցիներ եւ ոչ Մելգոնեանցիներ աշխարհի զանազան անկիւններէն զորավիգ կանգնեցան այդ «Կոչ»ին: (Այցելել www.melkonianforever.org կայքը)

Այդ «Կոչ-Բաց Նամակ»ին հեղինակներուն միտքին մէջ մէկէ աւելի պատճառներ կային Մելգոնեանը վերաբացուած տեսնելու:

Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան վերաբացումի «Կոչ, Բաց Նամակ»ին Առիթով

Վարդգէս Գուրուեան, Լոս Անճելըս, 14 Փետրուար 2014

Վերջերս խումբ մը Մելգոնեանցիներ «Կոչ-Բաց Նամակ»ով մը դիմում կատարեցին Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան, որպէսզի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը վերաբացուի գլխաւորաբար Սուրիահայ պատանիներու համար: Որպէս արձագանգ այդ նամակին, հարիւրաւոր Մելգոնեանցիներ եւ ոչ Մելգոնեանցիներ աշխարհի զանազան անկիւններէն զորավիգ կանգնեցան այդ «Կոչ»ին: (Այցելել www.melkonianforever.org կայքը)

Այդ «Կոչ-Բաց Նամակ»ին հեղինակներուն միտքին մէջ մէկէ աւելի պատճառներ կային Մելգոնեանը վերաբացուած տեսնելու:

Բնականաբար առաջին պատճառը Սուրիահայ, բայց մանաւանդ Հալէպահայ մեր զաւակներուն ապահով միջավայր փոխադրել եւ որակաւոր ուսում հայթայթելն էր:

Մօտ երեք տարիներէ ի վեր շարունակուող Սուրիոյ ահաւոր «քաղաքացիական» պատերազմը տակաւին շատ հեռու է իր աւարտին հասնելէ: Ծայրայեղ իսլամական խմբաւորումները, ինչպիսին են «Ալ- Նուսրա»,« ԻՍԻՍ»(Islamic State of Iraq and the Levant), « Ահրար էլ Շամ» (Ahrar al Sham), «էլ Թաուհիտ» (Al-Tawheed) եւ այլք, գլխաւորութեամբ «Էլ Քայիտա»յի, ծրագրած են իբր թէ ծայրայեղ Իսլամական պետութիւն մը հիմնել Քուրանի – Շարիայի շատ խիստ եւ պահպանողական օրէնքներով:

Այս ծայրայեղականները ոչ մէկ յարգանք ունին քրիստոնեայ փոքրամասնութիւններու հանդէպ: Եկեղեցիները կը պղծուին, կը կողոպտուին, կը քանդուին, անմեղներ կը գլխատուին, մանուկներ կ'առեւանգուին, կը պղծուին, հազարաւորներ կը սպաննուին, մինչ Քրիստոնեայ Եւրոպան եւ Ամերիկան կոյր եւ խուլ կը ձեւանան...(Կը յիշէ՞ք Հայկական ջարդերը...)

Ըստ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան տեղեկագրութիւններուն, Սուրիոյ մէջ, ինչպէս նայեւ գաղթականայաններուն, վարակիչ հիւանդութիւնները ահաւոր չափերու հասած են: Այսպէս, հարսանիթ, թիֆոյիտ, լերդաբորբ, թանչախտ, հիւծախտ, տիֆթէրիա, կապոյտ հազ (measles, typhoid, hepatitis, dysentery, tuberculosis, diphtheria, whooping cough) եւ այլ հիւանդութիւններ աւերներ կը գործեն մանաւանդ երեխաներուն եւ պատանիներուն մէջ:

Հալէպի շատ մը շրջաններուն մէջ ջուրի ահաւոր պակասը կայ: Յաճախ երեխաներ անօթի կը պառկին, երբեմն քանի մը օր: Շատ դէպքեր պատահած են որ այդ երեխաները անօթի մեռնին:

Բազմաթիւ հայկական եկեղեցիներ քանդուած են: Բազմաթիւ դպրոցներ ծանր վնասներու ենթարկուած են: Բազմաթիւ հայապատկան տուներ, ակումբներ, խանութներ, հաստատութիւններ աւերուած են: Հալէպ մնացած հայերը կ'ապրին որեւէ ատեն սպաննուելու, առեւանգուելու վտանգին տակ: Այս ահաւոր պայմաններուն տակ տակաւին կարգ մը դպրոցներ բաց են եւ քէշ-աղէկ կ'աշխատին:

Հայ պատանիները, մեր երեխաները, այսպիսի ահաւոր պայմաններու մէջ կ'ապրին եւ կ'ուսանին:

Տակաւին, քանի մը օր առաջ Միացեալ Ազգերու կողմէ հրատարակուած մէկ տեղեկագրութեան մէջ կը կարդայինք թէ ինչպէս Սուրիացի մանուկներ եւ պատանիներ կ'առեւանգուին, չարչարանքներու եւ սեռային բռնաբարումերու կ'ենթարկուին: Երկու կողմերն ալ պարտադիր կը զինուորագրեն պատանիները եւ զանոնք կը գործածեն ինքնասպանական գործողութիւններ կատարելու կամ որպէս մարդկային պատնէշ: ՄԱԿ-ի Ընդհանուր Քարտուղար Պէն Քի-մունը կ'ըսէ թէ «Սուրիացի մանուկները կ'ենթարկուին անպատմելի տառապանքներու, տանջանքներու,» եւ կողմերէն կը պահանջէ «անյապաղ միջոցներ ձեռնարկել Սուրիացի մանուկներուն մարդկային իրաւունքները պաշտպանելու եւ յարգելու: »

Երկու կողմերն ալ առեւանգուած պզտիկները ենթարկած են ծեծի, մետաղեայ եւ փայտեայ գաւազաններով եւ խարազաններով, ելեքտրական հոսանքի ցնցումներու, սեռային բռնաբարումներու, սիկարէթով այրելու, օրերով անօթի, ծարաւ եւ անքուն պահելու չարչարանքներուն, եւայլն:

Նկատի ունենալով որ Կիպրոսի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը կրնայ շուրջ հազար (1OOO) աշակերտի ապահով պատսպարան հայթայթել, Կոչ-Բաց Նամակով մը դիմում կատարուեցաւ Հ.Բ.Ը.Միութեան որ վերաբանայ Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը:

Մելգոնեանի մէջ հայ պատանիները ոչ միայն ապահով պիտի ըլլան, այլ նաեւ ստանան սնունդ, բժշկական խնամք, եւ բարձրորակ ուսում: Անոնք հեռու պիտի ըլլան մահուան ճիրաններէն, հոգեկան ահաւոր ցնցումներէ: Անոնք մօտ պիտի մնան իրենց ծննդավայրին, եւ երբ օրը գայ, պիտի կարենան վերադառնալ ու վերաշինել իրնց հայրերուն տուները, վերաշինել դպրոցներն ու եկեղեցիները, ակումբներն ու արհեստանոցները:

Չեմ գիտեր քանի՞ հազար Սուրիահայ գաղթականներ կան Սուրիոյ, Լիբանանի, Յորդանանի, Թուրքիոյ թէ այլ գաղթականայաններու մէջ: Մելգոնեանի վերաբացումով կարելի պիտի ըլլայ նաեւ այս

գաղթականներէն հարիւրաւոր պատանիներ փրկել եւ անոնց ծնողները ահաւոր մղձաւանջներէ ազատել: Կարդացած էք անշուշտ որ այս գաղթականներէն հարիւրաւոր, հազարաւոր պատանիներ պարտադրաբար կը զինուորագրուին «ընդդիմադիր» կողմերէն եւ շատ կարճ զինավարժութիւններէ ետք կը ղրկուին ճակատ: Արդեօք քանի՞ հայ պատանիներ զոհ գացած են այս ճիւաղային ծրագրին, չեմ գիտեր:

Տակաւին, Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը պիտի վերածուի **Արեւմտահայերէնի ամրոց - դարբնոցի**: Այսօր ամեւմտահայերէնը գահավիժումի մէջ է եւ գրեթէ մահամերձ է: Արտասահմանի մէջ չկայ դպրոց մը, որ կարենայ վերականգնել արեւմտանայ լեզուն: Հայաստանի համալսարաններու մէջ հաւանաբար քանի մը հոգի սերտեն արեւմտահայերէնը, բայց անոնք արեւմտահայ չե՛ն: Արեւմտահայերու պատմութիւնը տարբեր է արեւելահայերու պատմութենէն: Արեւմտահայերու գրականութիւնը, մշակոյթը, մտածելակերպը, հոգեբանութիւնը, լեզուամտածողութինը, լեզուին զարգացման փուլերը, քերականութիւնը, ուղղագրութիւնը եւ բազմաթիւ այլ ազդակներ այնքան տարբեր են որ արեւելահայը չի կրնար քանի մը հոգիով տէր կանգնիլ արեւմտահայ լեզուին: Այս հարցին մասին տակաւին կարելի է շատ աւելի խորանալ եւ զայն աւելի պարզաբանել, բայց այս յօդուածի սահմաններէն դուրս կ'իյնայ այդ:

Երեւակայեցէք պահ մը: Շուրջ հազար արեւմտահայ աշակերտ, գիշերօթիկ վարժարանի մէջ, պատրաստուած, կարող, նուիրեալ եւ արեւմտահայերէնով մտահոգ ուսուցիչներու խնամքին տակ, ճոխ գրադարանով, արեւմտահայերէն լեզուն լաւ սորվելու, վերականգնելու նպատակասլաց կրթութիւն ստանան: Կրթական միւս ոլորտները երբեք տուժելու պէտք չունին: Պարզապէս օգտուելով Մելգոնեանի գիշերօթիկ ըլլալու հանգամանքէն, հրաշքներ կարելի է գործել: Չմոռնանք որ այս աշակերտները «պատանդ» են, այսինքն երթալիք տեղ չունին, հետեւաբար տրամադիր պիտի ըլլան բարձր կարգապահութեամբ լաւ ուսանելու, մանաւանդ սիրով հրամցուած արեւմտահայերէնը:

Այս առիթով, ապահով միջավայր պիտի ստեղծուի նայեւ Հալէպահայ բազմաթիւ հայերէնի ուսուցիչներու...

Մելգոնեանէն շրջանաւարտ աշակերտները պատրաստ պիտի ըլլան նաեւ բեմական եւ ազգայն կեանքին: Գիշերօթիկի հանգամանքով, Մելգոնեանցիները գրեթէ ամէն շաբաթ մշակութային, գրական, թատերական, երաժշտական եւ այլ գեղարուեստական երեկոյթներով վարժ պիտի ըլլան նման ձեռնարկներ կազմակերպելու, մշակութային կեանքը զարգացնելու իրենց համայնքներէն ներս: Եթէ նայինք քառասունական թուականներէն մինչեւ իննիսունական թուականներու մեր գաղութներուն ազգային - մշակութային կեանքին, հոն պիտի տեսնենք Մելգոնեանցիներու գերակշռութիւնը: Եւ ասիկա կ'ըսեմ ոչ թէ յոխորտալով, այլ որպէս պարզ փաստ: Համեստօրէն հպարտ ենք որ Մելգոնեանցիներս մեր համայնքներուն մէջ առաջնորդի դիրքերու վրայ էինք եւ ենք տակաւին: Բարեգործականի, կուսակցութիւններու, միութիւններու, եկեղեցիին եւ քիչ մը ամէն տեղ պիտի հանդիպիք Մելգոնեանցիներու ազգային ծառայութեան մէջ, արհեստավարժ (ուսուցիչ, տնօրէն, խմբագիր եւայլն) թէ կամաւոր ծառայող (հոգաբարձու, ծխական խորհուրդի անդամ, միութենական վարչական եւայլն): Վաղը, այսօրուան մեր Սուրիացի պատանին-Մելգոնեանցին պիտի մեծնայ եւ գաղութներու մէջ ստանձնէ առաջնորդի դիրքեր:

Կարելի է տակաւին շատ խօսիլ Մելգոնեանը վերաբանալու հրամայական անհրաժեշտութեան եւ բազմաթիւ ազգօգուտ նպատակներու մասին: Պարզապէս յիշենք տակաւին որ նիւթականն ալ հարց չէ եւ չի կրնար ըլլալ: Քանի՞ տոլարի փոխարէն կը համաձայնէիք ձեր զաւակը կամ թոռնիկը ազատել գլխատումէ...Քանի՞ տոլար պիտի վճարէիք ձեր զաւակը առեւանգիչ – բռնաբարողներու ձեռքէն ազատելու...Բարեգործականի ղեկավարները գիտեն որ դրամը կա՛յ: **Անհրաժեշտ է զայն գործածել հազարաւոր պատանիներ փրկելու, կրթելու եւ ազգին նուիրելու:**

Անձկութեամբ կը սպասենք Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան **դրական պատասխանին:**